

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 599
van **AXEL RONSE**
datum: 13 juli 2018

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Plan-MER-plicht - Afwegingskader en sectorale milieuvoorwaarden inzake windturbineprojecten

Bij arrest nr. 239.886 van 16 november 2017 heeft de Raad van State het besluit van het Waalse Gewest van 13 februari 2014 vernietigd. De Raad vernietigde het besluit na prejudicieel advies van het Hof van Justitie (C-290/15 van 27 oktober 2016) wegens het ontbreken van een milieueffectenrapport, hoewel dit volgens het Hof vereist was in toepassing van de richtlijn 2001/42/EG. Het Hof oordeelde immers dat een dergelijk reglementair besluit, dat een kader biedt voor de beoordeling van vergunningsaanvragen door de administratieve overheden, een "plan, project of programma" is in de zin van de richtlijn 2001/42/EG.

In het vernietigde besluit werd een afwegingskader voor aanvragen van windturbines van 0.5 MW opgelegd en bevat ook normen op vlak van geluid. In die zin is het vernietigde besluit vergelijkbaar met volgende Vlaamse regelgeving en instrumenten in het omgevingsrecht:

- het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (VLAREM II (Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning)), zoals gewijzigd bij besluit van 23 december 2011, dat in afdeling 5.20.6 expliciete voorwaarden bevat inzake slagschaduw, geluid en veiligheid van windturbineprojecten,
- de omzendbrief RO/2014/02 van 25 april 2014 houdende afwegingskader en randvoorwaarden voor de oprichting van windturbines.

Daarnaast bestaan er in bepaalde provincies ook zogenaamde windplannen en werken enkele gemeenten, in samenwerking met de provincie West-Vlaanderen, met een afwegingskader voor kleine en middelgrote windturbines.

Voor al deze instrumenten en regelgeving werd evenmin een milieueffectrapport (MER) opgesteld.

1. Is de minister op de hoogte van het arrest van de Raad van State van 16 november 2017 en het prejudicieel advies van het Hof van Justitie van 27 oktober 2016, waarbij het besluit van de Waalse Regering inzake het afwegingskader voor windturbines van 0.5 MW werd vernietigd?
2. Wat is de impact van dit arrest op Waalse vergunningen en vergunningsaanvragen voor windturbineprojecten in de buurt van de taalgrens? Kunnen deze vergunningen op dit moment opnieuw aangevochten worden?

3. Wat is, gezien de inhoud van het arrest van het Hof van Justitie van 27 oktober 2016, de impact op de rechtsgeldigheid van vergunningen voor windturbineprojecten in Vlaanderen, die zijn tot stand gekomen op basis van het VLAREM II-besluit en de omzendbrief RO/2014/02, gezien voor beide evenmin een MER is opgemaakt?
4. Wat is, gezien de inhoud van het arrest van het Hof van Justitie van 27 oktober 2016, de impact op de wettigheid van het Vlarem II-besluit en de omzendbrief RO/2014/02, de provinciale windplannen en de afwegingskaders van lokale overheden met betrekking tot windturbineprojecten?
5. Welke acties heeft de minister reeds ondernemen sinds het arrest van het Hof van Justitie van 27 oktober 2016?
6. Is het, gezien de recente rechtspraak, aangewezen om de 'Studie over de wetgeving en de toepassing van de plan-MER richtlijn in ruimtelijke planning in de praktijk in een aantal lidstaten van de EU' (Departement RWO – 2009) te actualiseren? Werd hier reeds opdracht toe gegeven?
7. Is het, gezien de recente rechtspraak met betrekking tot het toepassingsgebied van de plan-MER- richtlijn, aangewezen om het besluitvormingsproces rond een nieuwe omzendbrief betreffende een afwegingskader voor de oprichting van installaties voor hernieuwbare energie en windturbineprojecten (thans in voorbereiding) verder te zetten zonder plan-MER?

ANTWOORD

op vraag nr. 599 van 13 juli 2018

van **AXEL RONSE**

1. Ik heb kennis genomen van de genoemde rechtspraak.
2. De Raad van State heeft in het arrest beslist om de gevolgen van het vernietigde besluit te handhaven voor een termijn van 3 jaar. Bijgevolg zal het vernietigingsarrest niet meteen gevolgen hebben voor Waalse vergunningsdossiers.
3. Momenteel zijn er nog geen vonnissen of arresten die vergunningen voor windturbineprojecten die tot stand zijn gekomen op basis van VLAREM-II en de omzendbrief RO/2014/02, schorsen, vernietigen of onwettig verklaren wegens schending van richtlijn 2001/42/EG omwille van het ontbreken van een plan-MER bij de aangehaalde regelgeving en instrumenten.
4. Zolang er geen rechtspraak voorhanden is die stelt dat vermelde regelgeving en instrumenten een 'plan' of 'programma' uitmaken in de zin van artikel 2 van de richtlijn 2001/42/EG en plan-MER-plichtig zijn, is er nog geen concrete impact op de wettigheid ervan.
5. Ik heb mijn diensten de opdracht gegeven de mogelijke gevolgen van dit arrest en de navolgende arresten C-160/17 (Thybaut e.a.) en C-671/16 (Inter-Environnement Bruxelles ASBL e.a.) te onderzoeken.
6. Ik heb nog geen opdracht gegeven om de studie te actualiseren. Een aanpassing van de studie lijkt voorbarig aangezien de werkelijke impact en draagwijdte van de recente rechtspraak pas binnen enige tijd zal blijken. Pas dan kan het nuttig zijn om de studie te actualiseren.
7. Zolang er geen rechtspraak voorhanden is die hier anders over oordeelt, zijn er niet direct redenen om aan te nemen dat een omzendbrief als een 'plan' of 'programma' in de zin van de richtlijn 2001/42/EG moet worden beschouwd en aan een plan-MER moet worden onderworpen.